

Theo de Bruijn, lid van de Innovatieraad (links) en watergraaf Stefan Kuks bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie naast De Grolsch Veste.

WATERSCHAP VECHTSTROMEN START
NIEUW INNOVATIEFONDS

Duurzaam waterbeheer daagt innovatiekracht van de regio uit

Waterschap Vechtstromen is een van de 21 waterschappen in Nederland, dat voor ruim 800.000 inwoners in Twente, het Vechtdal en Zuidoost Drenthe werkt. Het waterschap zorgt dat bij veel regenval het water in goede banen wordt geleid, maar het moet ook overal waar mogelijk worden vastgehouden, want zomers is het hier vaak te droog. Verder wordt met 23 hoogtechnologische waterzuiveringen afvalwater van bedrijven en huishoudens zo goed mogelijk schoongemaakt. Klimaataanpassing en hergebruik van water zijn grote uitdagingen waarvoor het waterschap in vier jaar tijd 183 miljoen euro in de regio investeert.

Daar komt veel innovatie bij kijken, en dat biedt kansen voor kennisinstellingen en bedrijven in deze regio. Het waterschap heeft daarvoor een Innovatiefonds opgericht dat jaarlijks met één miljoen euro wordt aangevuld.

Technologische innovaties

Waterschap Vechtstromen zoekt voortdurend naar innovatieve oplossingen voor de uitdagingen van waterbeheer in de praktijk. Watergraaf Stefan Kuks: "Door samen te werken met kennisinstellingen en bedrijven in de regio kunnen we denk- en doekracht mobiliseren voor complexe vraagstukken die we moeten oplossen op het gebied van waterkwaliteit, klimaatverandering en duurzaamheid." Technologische innovaties staan aan de basis van veel oplossingen. "Het Kristalbad is een goed voorbeeld. Het functioneert als een groot waterbergingsgebied tussen Enschede en Hengelo en zorgt ervoor dat het afvalwater van Enschede, dat naast De Grolsch Veste wordt schoongemaakt, in een natuurlijk gebied weer tot leven wordt gebracht. Met behulp van een watermachine die zorgt voor getijdenwerking wordt het water via slimme natuurlijke processen gerevitaliseerd. Het levert een prachtig belevingsgebied op, dat door de Europese Unie is uitgeroepen tot internationaal icoonproject."

Vechtstromen Innovatiefonds

Een belangrijk instrument van waterschap Vechtstromen is het eigen Innovatiebeleid. Kuks: "In juli 2020 hebben we besloten om jaarlijks één miljoen euro, als co-financieringsmogelijkheid, in het Vechtstromen Innovatiefonds te stoppen. Door middelen te bundelen en samen te werken creëren we op die manier middelen om innovatieve ideeën uit te proberen. Daar trekken we lessen uit en die vertalen we naar het dagelijkse werk van het waterschap.

Die samenwerking is overigens een voorwaarde voor het beschikbaar stellen van gelden uit het fonds." Van het totale bedrag van één miljoen euro is zeven ton bestemd voor grotere projecten. Maar het Innovatiefonds heeft ook middelen om kleinere initiatieven te stimuleren en verder te brengen.

Innovatieraad

Een externe Innovatieraad adviseert het bestuur van Vechtstromen omtrent de initiatieven die worden ingezonden om voor financiering in aanmerking te komen. Theo de Bruijn, partner bij IAA Architecten en lector duurzaamheid op Hogeschool Saxion, maakt deel uit van de Innovatieraad waarin totaal tien mensen zitten die allen hun eigen specialiteit hebben. "Wij beoordelen of een initiatief voor een bijdrage in aanmerking komt en hoe het mogelijk nog verder versterkt kan worden. Zo zijn in 2020 al vier mooie initiatieven goedgekeurd," zegt De Bruijn.

Mooie initiatieven

"Een van die initiatieven is een pilot-onderzoek gericht op de verwijdering van medicijnresten uit afvalwater in de Puurwaterfabriek in Emmen, waar met Twentse membraantechnologie afvalwater tot puur H₂O wordt opgewaarderd voor de industrie. Daar is kansrijke technologie in ontwikkeling die perspectief biedt voor het werk van Vechtstromen, maar ook elders in Nederland en het buitenland van dienst kan zijn," zegt Kuks. "Een ander hoopvol project," vult De Bruijn aan, "is het onderzoeken, stimuleren en realiseren van zogenaamde klimaatpleinen in Twente. Initiatiefnemer is Saxion, dat zelf bezig is met een plan om het plein voor de school klimaatbestendig en aantrekkelijk in te richten met elementen als een betere waterberging door middel van een wadi en verkoeling in de zomer door aanleg van groen. Uit de ervaringen en kennis die

daar worden opgedaan, moet een vliegwieleffect ontstaan waarbij andere partijen ook klimaatpleinen ontwikkelen. Bij dit initiatief worden eigen studenten betrokken, evenals de UT, Stichting Pioneering en marktpartijen. En het is tevens een mooie stimulans voor de regionale economie en werkgelegenheid." "En de vaart moet er meteen in," zegt Kuks, "omdat klimaatverandering daar nú om vraagt. Denk alleen al aan de gortdroge zomers van de laatste jaren, wat grote problemen met zich meebrengt." Overigens is bij Pioneering de Werkplaats Water & Klimaat opgezet. "Het is een van de living labs waar in samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven initiatieven ontstaan die die in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage uit het Innovatiefonds. In die werkplaats is nog een mooi initiatief van de grond gekomen, de ontwikkeling, bouw en aanleg van kleine, flexibele stuwen om de droogte te bestrijden."

Innovatieloket

Onderdeel van het Innovatiefonds is het Innovatieloket. Kuks: "Dat loket is bedoeld voor kleinere initiatieven. Het is in februari opengesteld en bewoners, boeren, bedrijven, scholieren, studenten en andere belangstellenden kunnen hun innovatieve ideeën indienen, die het waterschap helpen zijn opgaven (versneld) te realiseren en doelen te bereiken. Ideeën die voldoen aan de criteria worden beloond met een subsidiebedrag van maximaal 10.000 euro. Die bijdrage moet worden besteed aan de uitwerking of realisatie van het innovatieve idee."

Interesse? Meer informatie op www.vechtstromen.nl/innovatie

WATERSCHAP VECHTSTROMEN
www.vechtstromen.nl
 088 - 220 33 33